

Sygn. akt IV Cz 522/13

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Watemborska (spr.)

Sędziowie SO: Mariusz Struski, Andrzej Jastrzębski

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2013 r. w Słupsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużniczki A. J. (2)

na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lęborku Michała Mertsch, podjętą w sprawie egzekucyjnej Km(...), polegającą na wszczęciu egzekucji z nieruchomości położonej w L.przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Lęborku prowadzi księgę wieczystą nr (...)

na skutek zażalenia dłużniczki

od postanowienia Sądu Rejonowego w Lęborku

z dnia 23 lipca 2013 r., sygn. akt I Co 2611/11

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Lęborku do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt IV Cz 522/13

UZASADNIENIE

Dłużniczka A. J. (2) złożyła skargę na czynność komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lęborku Michała Mertsch, podjętą w sprawie egzekucyjnej Km (...), polegającą na:

- wszczęciu egzekucji z nieruchomości położonej w L. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Lęborku prowadzi księgę wieczystą nr (...);
- wszczęciu egzekucji z wierzytelności przysługującej dłużniczce od Urzędu Skarbowego w L. z tytułu zwrotu podatku dochodowego i zwrotu podatku od towarów i usług (...).

Skarżąca domagała się uchylenia zaskarżonej czynności i umorzenia w tej części postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 3 kpc wskazując, iż pozostaje ona w sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego.

Postanowieniem z dnia 23 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy w Lęborku oddalił skargę dłużniczki A. J. (2). W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy skupił się na okoliczności podniesionej przez dłużniczkę w skardze a dotyczącej zniesienia pomiędzy uczestniczką a jej mężem wspólności majątkowej małżeńskiej i konsekwencjami z tym

związanymi. Nie zajął natomiast stanowiska w zakresie rozpoznania wniosku dłużniczki o umorzenie postępowanie egzekucyjnego w części, z uwagi na podnoszone zarzuty.

Dłużniczka zaskarżyła powyższe orzeczenie zażaleniem, domagając się jego zmiany, poprzez uchylenie czynności polegających na wszczęciu egzekucji z nieruchomości położonej w L. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Lęborku prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz umorzenie w tej części postępowania egzekucyjnego, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Nadto wniosła o zasądzenie od wierzyciela na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania. Skarżonemu orzeczeniu zarzuciła naruszenie:

- art. 787¹ k.p.c. w zw. z art. 6 k.c., poprzez przyjęcie, że komornik sądowy był uprawniony do zajęcia wskazanej nieruchomości, na podstawie tytułu wykonawczego ograniczającego odpowiedzialność dłużniczki do przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego M. i A. J. (2);
- art. 803 k.p.c. w zw. z art. 787¹ k.p.c., poprzez przyjęcie, że mimo ograniczenia odpowiedzialności dłużniczki do majątku przedsiębiorstwa, egzekucja może być prowadzona z każdego składnika jej majątku;
- art. 825 pkt 3 k.p.c., poprzez nieumorzenie postępowania egzekucyjnego w części dotyczącej opisanej wyżej nieruchomości;
- art. 804 k.p.c., poprzez przyjęcie, że komornik sądowy nie jest zobowiązany do badania, czy wszczęcie przez niego czynności egzekucyjnych w stosunku do określonych składników majątkowych jest zgodne z tytułem wykonawczym;
- art. 767 k.p.c., art. 787 k.p.c., art. 787¹ k.p.c., art. 787² k.p.c., art. 840¹ k.p.c., art. 837 k.p.c., poprzez nieuwzględnienie okoliczności, iż sporna nieruchomość nie wchodzi w skład przedsiębiorstwa stanowiącego wspólny majątek dłużników; błędne przyjęcie, że dłużniczce przysługuje w niniejszej sprawie jedynie powództwo przeciwegzekucyjne; błędne przyjęcie, że identyczna jest sytuacja prawna podmiotów powołujących się w postępowaniu egzekucyjnym na ograniczenia wynikające z umowy majątkowej małżeńskiej, z sytuacją osób powołujących się na ograniczenie wobec nich egzekucji jedynie do określonych przedmiotów majątkowych; przyjęcie, że dłużniczce nie przysługuje w niniejszej sprawie skarga na czynności komornika, jako środek ograniczający egzekucję wszczętą z opisanej nieruchomości;
- art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., poprzez wadliwe uzasadnienie postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Z całości kształtu pisemnych wypowiedzi skarżącej wynika, że nie zgadza się ona z podjęciem przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lęborku Michała Mertsch, czynności egzekucyjnych w stosunku do stanowiącej jej własność nieruchomości. De facto więc dłużniczka składając skargę na czynności komornika zakwestionowała zasadność zajęcia opisanej wyżej nieruchomości na potrzeby prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Wobec - jej zdaniem - bezzasadności dokonanego zajęcia Komornik winien umorzyć postępowanie egzekucyjne w części dotyczącej egzekucji z nieruchomości oraz z wierzytelności przysługującej dłużniczce od Urzędu Skarbowego w L.z tytułu zwrotu podatku dochodowego i zwrotu podatku od towarów i usług VAT. Zdaniem dłużniczki zajęte na wniosek wierzyciela nieruchomości i wierzytelność nie tylko nie stanowią składników przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego małżonków M. i A. J. (2) ale w ogóle nie stanowią ich majątku wspólnego. Małżonkowie J. bowiem umową majątkową małżeńską zawartą w formie aktu notarialnego w dniu 9 września 2010r. ustanowili rozdzielność majątkową, a ponadto mąż dłużniczki M. J. przeniósł na dłużniczkę do jej majątku odrębnego (osobistego) w drodze umowy darowizny przysługujący mu udział w prawie własności nieruchomości.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, w żaden bowiem sposób – na co słusznie zwraca uwagę żaląca - nie odniósł się do głównych zarzutów skargi a mianowicie do tego, czy wierzycielka, kierując wniosek egzekucyjny z dnia 8 marca 2013r. do Komornika Sądowego i wskazując w nim sposób egzekucji w tym m.in. przeprowadzenie egzekucji z wierzytelności przysługującej dłużnikowi i jego małżonce, w tym z wierzytelności przysługujących względem Urzędów Skarbowych oraz z przysługującego dłużnikowi udziału w prawie własności nieruchomości położonej w L. przy ulicy (...), skierowała egzekucję przeciwko osobie (tj. małżonce dłużnika), która według klauzuli wykonalności jest dłużnikiem.

Zgodnie bowiem z treścią art. 825 pkt 3 kpc organ egzekucyjny umarza postępowanie w całości lub części na wniosek jeżeli egzekucję skierowano przeciwko osobie, która według klauzuli wykonalności nie jest dłużnikiem i która sprzeciwiła się prowadzeniu egzekucji albo jeżeli prowadzenie egzekucji pozostaje z innych powodów w oczywistej sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego.

W ocenie Sądu Okręgowego, uszło uwagi Sądu I instancji to, że skarżąca małżonka dłużnika w przedmiotowej sprawie złożyła skargę na czynność komornika polegającą na wszczęciu egzekucji z nieruchomości gruntowej położonej w L. przy ul. (...) oraz na wszczęcie egzekucji z wierzytelności wnosząc o uchylenie tych czynności a jednocześnie skarżąca domagała się umorzenie w tej części postępowania egzekucyjnego powołując się na treść art. 825 pkt 3 kpc.

Sąd Rejonowy natomiast rozpoznał jedynie skargę na dokonanie zajęcia, w żaden zaś sposób nie odniósł się do wniosku małżonki dłużnika o umorzenie postępowania egzekucyjnego. W takiej sytuacji na tym etapie postępowania nie jest możliwe merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy.

Rację ma bowiem skarżąca, że treść postanowień Sądu Rejonowego dla Wrocławia- (...) we Wrocławiu, nadających prawomocnym nakazom zapłaty klauzulę wykonalności także przeciwko małżonce dłużnika A. J. (2) z ograniczeniem jej odpowiedzialności do przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego małżonków nie daje odpowiedzi na pytanie, z jakich konkretnie składników majątku wspólnego małżonków J., Komornik, na wniosek wierzyciela, może prowadzić egzekucję. Odpowiedź na to pytanie ma bowiem zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia kwestii, czy zachodzą przesłanki z art. 825 pkt 3 kpc do umorzenia egzekucji prowadzonej wobec A. J. (2) – czy ona jest dłużniczką wskazaną w tym zakresie w klauzuli wykonalności.

Kwestię tę winien wyjaśnić i przesądzić Sąd Rejonowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy, podejmując stosowną decyzję o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w żądanej części lub też decyzję o oddaleniu tego wniosku.

Analizując natomiast wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego Sąd I instancji musi wziąć pod uwagę zakres wniosku wierzycielki w szczególności to, czy wierzycielka w rzeczywistości domagała się prowadzenia egzekucji z całej nieruchomości położonej w L. przy ul. (...) jeśli tak, czy ta nieruchomość wchodzi w skład przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego małżonków. Sąd Rejonowy musi jednocześnie przesądzić kwestię tego kto i na jakim etapie postępowania władny jest ustalić jaki majątek należący do dłużnika i jego małżonki stanowi przedsiębiorstwo wchodzące w skład majątku wspólnego, skoro nie uczynił tego sąd nadający klauzulę wykonalności na małżonka dłużnika, gdyż jak stwierdził Sąd Okręgowy we Wrocławiu rozpoznając zażalenie na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika Sąd klauzulowy nie bada czy majątek wspólny małżonków rzeczywiście istnieje, czy należy do niego przedsiębiorstwo oraz jakie przedmioty wchodzi w skład przedsiębiorstwa. Otwarte pozostaje pytanie czy ustalenie w tym przedmiocie – jak sugeruje Sąd Okręgowy we Wrocławiu – winny być dokonane w postępowaniu egzekucyjnym przez organ egzekucyjny.

Słusznie natomiast Sąd Rejonowy zwraca uwagę na to, że zarzut z małżeńskiej umowy majątkowej może być podniesiony przez małżonka lub jego małżonka jedynie w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc zaskarżone postanowienie należało uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji celem odniesienia

się przez ten Sąd do wniosku A. J. (2) w zakresie żądania umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 3 kpc.